

RŪDNINKŲ POLIGONAS

DAŽNIAUSIAI UŽDUODAMI KLAUSIMAI

BENDRIEJI

---

1. Kas yra karinis poligonas? _____

Tai Krašto apsaugos ministerijai valdymo teise suteiktas žemės sklypas, kuriame įrengiama stacionarinė kovinio mokymo ir pratybų infrastruktūra, statomi gynybinės infrastruktūros objektai, vyksta kovinio šaudymo ir sunkiosios kovinės ginkluotės ir technikos naudojimo pratybos. Tokia teritorija neturi visiško karinės teritorijos statuso, todėl, kai nevyksta mokymai, joje galima lankytis, grybauti, uogauti ir poilsiauti.

2. Kodėl norima atkurti Rūdninkų karinį poligoną? _____

Rusijos vykdoma atvira karinė agresija prieš Ukrainą turi reikšmingai neigiamą poveikį Lietuvos nacionaliniam saugumui. Atkūrus Rūdninkų karinį poligoną, būtų užtikrintas augantis Lietuvos kariuomenės ir į valstybės gynybos sistemą integruotų NATO sąjungininkų karinis rengimas bei veiksmingas Aljanso gynybos ir atgrasymo strategijos įgyvendinimas.

Šiuo metu turimuose kariniuose poligonuose treniruojasi tiek Lietuvos, tiek kitų Lietuvoje esančių NATO šalių kariai, tačiau turimų karinių poligonų nepakanka, kad būtų užtikrintas priimančiosios šalies paramos poreikis, todėl, atsižvelgiant į iškilusią grėsmę pirmaeiliams Lietuvos nacionalinio saugumo interesams, būtina Lietuvos teritorijoje kaip įmanoma greičiau įkurti karinį poligoną ir sukurti jo efektyvų naudojimą užtikrinančią infrastruktūrą.

3. Kada bus pradėtas vystyti Rūdninkų poligonas? _____

Balandžio 14 d. LR Seimui skubos tvarka pritarus Rūdninkų poligono įstatymui, inicijuojami ir pradedami vykdyti poligonui būtinos laikinos ir nuolatinės infrastruktūros projektavimo ir rangos darbai.

4. Kiek Lietuvoje yra poligonų? _____

Šiuo metu Lietuvos kariuomenei priklauso 6 poligonai – Pabradės, Gaižiūnų, Kazlų Rūdos, Kairių, Rokų ir Pagudonės. Iš jų didžiausi – Pabradės Generolo Silvestro Žukausko poligonas ir Gaižiūnų poligonas.

5. Kas treniruosis naujajame poligone? _____

Lietuvos kariuomenės ir sąjungininkų, integruotų į Lietuvos gynybos sistemą, kariai.

6. Kokie Lietuvos kariuomenės batalionai bus perkelti į išvystytą poligoną? _____

Poligonai yra skirti treniruotis visiems kariniams vienetams ir, atsižvelgiant į didelį karinių poligonų užimtumą, nuolatinis Lietuvos karinių vienetų dislokavimas Rūdninkuose nėra planuojamas, nes besitreniruojantys vienetai nuolat keis vieni kitus.

7. Ar gyventojai turėtų sunerimti? _____

Tikrai ne. Egzistuojančių poligonų patirtis rodo, kaip vietos bendruomenė ir kariuomenė gali ne tik gyventi santarvėje, bet ir teikti abipusę naudą, pavyzdžiui, geresnę ekonominę situaciją, labiau išvystytą infrastruktūrą regione.

8. Kaip Rūdninkų poligonas prisidės prie šalies saugumo? _____

Naujas poligonas praplės Lietuvos kariuomenės ir Lietuvoje dislokuotų sąjungininkų karių treniravimosi galimybes. Tai yra kritiškai svarbu, siekiant kuo geriau parengti Lietuvos kariuomenę. Tai svarbu siekiant ne tik atgrasymo, bet ir ruošiantis gynybai.

9. Ar taip neskatiname dar didesnio konflikto su Rusija ir Baltarusija? _____

Rusija yra tikrasis agresorius, kuris kelia grėsmę savo kaimyninėms valstybėms. Kitų valstybių kaltinimai karo kurstymu ir yra Rusijos „dūmų uždanga“ savo pačios agresijai pateisinti. Tai rodo ir Rusijos agresija Ukrainoje. Tad priešingai, jei Lietuva nieko nedarys, tuomet jai iškilis dar didesnė grėsmė.

10. Poligono privalumai? _____

- Poligonų plėtra pritrauks šalies ir užsienio investicijas į regioną, naujos darbo vietos, skatins vietinį verslą, vietos produkcijos ir paslaugų vartojimą, stiprins socialinį dialogą su bendruomenėmis;
- Karinėms reikmėms suteikus tokią teritoriją, būtų užtikrintas visavertis Lietuvos kariuomenės ir į valstybės gynybos sistemą integruotų NATO sąjungininkų kovinis rengimas bei veiksmingas Aljanso gynybos ir atgrasymo strategijos įgyvendinimas.

VIETOVĖ

---

1. Kokios yra poligono ribos? _____

Rūdninkų poligono teritorijos ribas galite peržiūrėti čia: <https://bit.ly/3NcyADP>

2. Kodėl pasirinktas Rūdninkų poligonas? _____

Lietuvos kariuomenė atliko analizę, kurios metu buvo vertintos 6 teritorijos, siekiant rasti tinkamiausią teritoriją naujo poligono steigimui. Iš visų vertin-

tų teritorijų, Rūdninkų poligonas labiau atitiko kariuomenei keliamus kriterijus. Esminiai Rūdninkų poligono privalumai: teritorijoje nėra gyvenviečių, yra galimybė tiesti geležinkelio liniją, teritorija ribojasi su valstybinės reikšmės keliais. Taip pat buvusio karinio poligono atkūrimas lems gerokai mažesnes išlaidas nei naujo poligono vystymas.

3. Ar buvo svarstomos kitos vietos? _____

Taip, buvo svarstomos ir kitos teritorijos, esančios Alytaus, Lazdijų, Raseinių ir Varėnos rajonuose. Jų buvo atsisakyta, nes neatitiko karinio poligono reikalavimų: teritorijos netinkamos karinei veiklai vykdyti, jose daug gyventojų ir sodybų, kultūros paveldo vietų, rekreacijos zonų.

4. Kodėl poligonas yra atkuriamas? _____

Rūdninkų poligono teritorija labiausiai atitinka kariuomenės poreikius, o senojo poligono atkūrimas taip pat reikalauja mažiau lėšų.

5. Kas anksčiau buvo būsimo poligono teritorijoje? _____

1948 m. šioje teritorijoje buvo įkurtas „Tankodromas“, kuriame vyko karinių vienetų su tankų ir kitos sunkiosios kovinės technikos treniravimasis. Iki 1992 m. teritorija buvo naudojama kaip Aviacinis poligonas.

GYVENTOJAMS

---

1. Ar galėsiu patekti į poligono teritorijoje esančius draustinius? _____

90% poligono teritorijos nebus uždara lankymuisi. Apie laiką, kada bus galima lankytis teritorijoje, gyventojai bus aiškiai informuojami.

2. Ar girdėsiu vykstančius šaudymus? _____

Nors pačioje atkuriamo poligono teritorijoje nėra gyventojų, gyvenamųjų teritorijų yra besiribojančiose, esančiose teritorijose, kuriose bus girdimas kovinių šaudymų vykdymas, todėl bus derinami pratybų grafikai ir pratybų kiekis per metus, stengiantis netrikdyti ramybės poilsio metu ar šventinėmis dienomis. Žinoma, pilnaverčiam kariniam rengimui yra būtinos visos įmanomos karinio mokymo sąlygos, todėl tam tikrais momentais tikėtina bus vykdomos ir naktinės kovinio šaudymo ir taktinės pratybos.

3. Ar karinė technika trukdys eismui? _____

Karinių vienetų judėjimas į karinį poligoną ir iš jo bus matomas, bet tai nebus nuolatinis sunkiosios karinės technikos judėjimas apgyvendintose teritorijose ar civiliuose keliuose, kuris ribotų normalų kelių naudojimą gyventojų reikmėms.

4. Kokia nauda iš poligono Rūdninkų ir regiono gyventojams? _____

Poligono šaudyklų ir kitos infrastruktūros steigimui bus būtinas kvalifikuotų ir nekvalifikuotų darbuotojų poreikis, taip pat, įsteigus poligoną, atsiras poreikis sukurti iki 100 darbo vietų, išaugs maitinimo, laikino apgyvendinimo, statybos, teritorijų priežiūros poreikis. Poligonų plėtra pritrauks šalies ir užsienio investicijas į regioną, skatins vietinį verslą, vietos produkcijos ir paslaugų vartojimą, stiprins socialinį dialogą su bendruomenėmis, išaugs nekilnojamojo turto poreikis. Tai rodo poligonų vystymo patirtis Pabradėje ir Rukloje.

5. Kas bus su keliais? _____

Aplink atkuriamo poligono teritoriją einantis vietinių ar regioninių kelių tinklas bus modernizuojamas – skiriamos lėšos kelių platinimui, dangos keitimui ir stiprinimui.

6. Kas bus daroma su privačiais sklypais, įeinančiais į poligono teritoriją? _____

Į steigiamo poligono teritoriją patenka 48 privačios žemės sklypai. Seimui pritarus poligono vystymo įstatymui ir pripažinus ypatingos valstybinės svarbos projektu, privati žemė, įeinanti į nustatytą būsimo poligono teritoriją, bus perduota valstybei. Nuo Seimo pritarimo per 5 darbo dienas bus susisiekiama su privačių žemių valdytojais. Daugiau apie žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą rasite nuorodoje: <https://bit.ly/3Ef41P>

7. Kodėl reikia privačios žemės? _____

Privačios žemės sklypų, esančių steigiamo poligono rytinėje dalyje, priskyrimas poligono teritorijai yra būtinas siekiant užtikrinti minimalius reikalavimus poligono plotui. Šie reikalavimai grindžiami Lietuvos kariuomenės ir sąjungininkų rengimo poreikiais, siekiant užtikrinti bataliono dydžio kovinės grupės vieneto karinį rengimą.

8. Kaip bus kompensuojama už sklypus? _____

Kiekvienas sklypas bus vertinamas individualiai. Paimant privačią žemę visuomenės poreikiams, žemės savininkui už paimtą žemę bus atlyginta pinigais pagal rinkos vertę. Žemės savininkui ir (ar) kitam naudotojui pinigais atlyginama paimamoje žemėje esančių sodinių, medynų tūrio, negauto derliaus, įdėtų lėšų žemės ūkio produkcijai ir miškui auginti vertė, visi kiti nuostoliai, patirti dėl žemės sklypo ir jame statomų ar jau pastatytų statinių, įrenginių, dėl žemės sklype esančių želdinių paėmimo visuomenės poreikiams, taip pat iškelimo iš visuomenės poreikiams paimamo turto išlaidos.

GAMTA

---

1. Ar bus išskirstas miškas? _____

Rūdninkų karinio poligono teritorijoje miškas yra planuojamas kirsti tik infrastruktūros kūrimo teritorijose ir būtino taktinio lauko sukūrimui. Miškų kirtimas nėra numatomas kaip plynas laukas, teritorija bus valoma, vietomis reitinama, o kertant infrastruktūrai reikiamus plotus, nebus kertama daugiau nei būtina infrastruktūros sukūrimui.

2. Poligone yra 7 draustiniai. Kas bus su jais daroma? _____

Krašto apsaugos ministerija kartu su saugomas teritorijas prižiūrinčiomis institucijomis stebės poligono teritorijoje esančių saugomų teritorijų būklę ir imsis veiksmų, kad neigiamas poveikis saugomoms teritorijoms, kurio neįmanoma išvengti dėl poligono įkūrimo, karinių pratybų, būtų kompensuojamas įsteigiant lygiavertes saugomas teritorijas kitose vietose. Tai įrašyta įstatymo projekte.

3. Poligone yra tam tikrų gyvūnų ir paukščių populiacijos vietų. Ar jos bus išsaugotos? _____

Saugomose teritorijose gyvūnijos būklė bus stebima. neigiamas poveikis saugomoms teritorijoms, kurio neįmanoma išvengti dėl poligono įkūrimo, karinių pratybų, būtų kompensuojamas įsteigiant lygiavertes saugomas teritorijas kitose vietose.

4. Ar karinė veikla ir gamta suderinami? _____

Suderinami. Ilgametė Europos valstybių ir JAV karinių poligonų naudojimo patirtis įrodė, kad kai kurioms – ypač atvirų plotų (smėlynų) – gamtinėms buveinėms ir rūšims, karinė veikla yra netgi palanki. Karinių pratybų vykdymas (kai, naudojant karinę techniką, periodiškai suardoma augalinė danga ir atveriami smėlynai) ir karinio poligono mokymo laukų, šaudyklų priežiūra (reguliarus savaiminės sumedėjusios augmenijos šalinimas) padeda palaikyti didelius atvirus plotus, palankius atvirų plotų buveinėms ir rūšims – viržynams, smiltpievėms, šilagėlėms ir t.t.

5. Kokia žala bus padaryta gamtai? _____

Būtinos poligono infrastruktūros įrengimo vietose, nesaugomose teritorijose, bus iškirsti medžiai.

6. Kas apibrėžia karinę veiklą saugomose (draustinių) teritorijose? _____

Draustiniuose veikla, galinti pakenkti kraštovaizdžiui, gamtos ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms yra neleidžiama. Juose leidžiama tik važiuoti rati-

niu transportu esamais keliais, vykdyti žygius pėsčiomis. Veiklą draustiniuose, Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000“ teritorijose, atkuriamuosiuose sklypuose riboja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas ir kiti teisės aktai. Įstatymo įgyvendinimą koordinuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

7. Kokie yra bendri apribojimai taikomi karinei veiklai saugomose (draustinių) teritorijose? _____

- Draudžiamos operacijos draustinio vandens telkiniuose;
- Draustiniuose draudžiama veikla, galinti sunaikinti, pažeisti kraštovaizdį, natūralias reljefo formas, vandens telkinius, augmeniją, miškus ir kitas natūralias buveines, trikdyti saugomus gyvūnus;
- Draudžiamas vairavimas bekele, šlaitais, automobilių stovėjimas nuvažiavus nuo kelio, augmenijos naikinimas, kasinėjimai;
- Draudžiama naikinti (suvažinėti, ištrypti, išdeginti) žolinę augmeniją ir miško paklotę.
- Draustinyje galima vykdyti žygius pėsčiomis, maskuotis tik naudojant maskuojamus tinklus, nenaudojant augmenijos, nenaikinant gamtos, judėti transporto priemone tik nustatytais keliais.
- Karinio mokymo teritorijose esančiuose draustiniuose ir draustinių teritorijose esančiuose vandens telkiniuose karinę veiklą leidžiama vykdyti tik raštu suderinus su LR Aplinkos ministerija.

8. Kaip bus kompensuota gamtai padaryta žala? _____

Jei būtų padaryta žala saugomoms teritorijoms, būtų įsteigiamos lygiavertės saugomos teritorijos kitose vietose.

9. Ar bus atliekami poligono išminavimo darbai? _____

Buvęs karinis poligonas buvo intensyviai naudojamas kaip aviacinis poligonas ir teritorijoje vis dar randama įvairaus dydžio nesprogusių aviacinių bombų bei sviedinių, todėl dar pradiniuose poligono atkūrimo etapuose yra numatomas teritorijos valymas nuo vis dar aktyvių sprogstamųjų užtaisų.

POLIGONO VYSTYMAS

---

1. Poligono vystymo etapai. Kokie darbai turės būti padaryti? _____

Pritarus Rūdninkų poligono įstatymui, pradedami parengiamieji darbai, projektuojamas teritorijos infrastruktūros sukūrimas siekiant padaryti kiek įmanoma mažesnę žalą gamtai ir saugomoms vertybėms. Vykdomos diskusijos su vietos valdžia, bendruomene, organizacijomis, verslininkais dėl galimo jų įtraukimo į poligono steigimo procesą.

- 2. Kiek kainuos poligono vystymas? _____**
Karinio poligono teritorijos žemės sklypo suformavimas gali kainuoti apie 600 tūkst. Eur. Tolesnės poligono infrastruktūros kūrimo išlaidos priklausys nuo pasirinktų infrastruktūros sukūrimo variantų.
- 3. Kas finansuos poligono įkūrimą? _____**
Poligono įkūrimas bus įgyvendinamas Krašto apsaugos ministerijos lėšomis.
- 4. Ar tai bus didžiausias poligonas? _____**
Didžiausiu poligonu ir toliau liks Pabradės poligonas, tačiau Lietuvos karių rengimo ir treniravimo sąlygos nuo 2025 m. palaipsniui pradėtų gerėti.
- 5. Ar atsisakyta planų poligoną steigti Žemaitijos regione (Telšių, Šiaulių, Mažeikių, Akmenės rajonuose)? _____**
Taip, Poligono steigimo Žemaitijos regione yra atsisakyta.